

Brochure

INFORMATIE VOOR OUDERS MET KINDEREN BIJ AGRARISCHE KINDEROPVANG

15 december 2017

GGD Gelderland-Midden

www.vggm.nl

INHOUDSOPGAVE

INFORMATIE VOOR OUDERS **3**
De invloed van dieren **3**
Infectieziekten **4**
Veiligheid **4**
Milieu **4**
Aandachtspunten **5**
Meer informatie? **6**

INFORMATIE VOOR OUDERS

Uw kind gaat (mogelijk) naar een agrarische kinderopvang. Wist u dat deze vorm van kinderopvang veel voordelen met zich meebrengt? In een omgeving met veel ruimte, dieren en natuur bewegen kinderen meer en komt overgewicht minder voor. Door activiteiten als klimmen, klauteren, graven en rennen ontdekken kinderen hun eigen kunnen en grenzen beter, wat de ontwikkeling van de motoriek stimuleert. Ook zijn kinderen die veel buiten zijn vaak socialer. Zij hebben minder vaak conflicten en helpen elkaar meer. Daarnaast werkt contact met dieren rustgevend en maakt het kinderen weerbaarder.

Naast de vele positieve effecten bestaan er ook risico's bij kinderopvang in een agrarische omgeving. In deze folder informeren wij u als ouder hierover. En belangrijker nog: geven wij u tips waar u op kunt letten en naar kunt vragen bij een gesprek met de houder van de kinderopvang. De kinderopvangorganisatie moet volgens wet- en regelgeving verantwoorde kinderopvang bieden, op pedagogisch vlak maar ook op het gebied van veiligheid en gezondheid van kinderen. U kunt uw kinderopvanglocatie vragen om het actuele veiligheids- en gezondheidsbeleid. Een houder is namelijk verplicht om een risicoinventarisatie op te stellen die (nieuwe) ouders kunnen inzien. Hierin staat ook beschreven welke maatregelen de houder treft om de aanwezige risico's zo klein mogelijk te houden.

De invloed van dieren

Kinderen groeien op in een wereld vol dieren, zowel echte als knuffeldieren en fictieve karakters in bijvoorbeeld tekenfilms en boeken. Kinderen die veel omgaan met dieren hebben meer zelfvertrouwen en zijn weerbaarder. Dieren kunnen bijdragen aan het voorkomen van psychische klachten en het contact tussen kinderen versterken. Door te zorgen voor een dier leert het kind dat iedereen behoeftes en gevoelens heeft. Kinderen die een sterke band hebben met een dier tonen vaak meer empathie dan kinderen die niet zo'n sterke band of weinig omgang met dieren hebben. Een dier kan het kind stimuleren om te praten. Ook leren en onthouden kinderen meer over onderwerpen waar zij emotioneel bij betrokken zijn.

Dieren hebben een positieve invloed op de gezondheid. Het aaien van een dier is stress-, hartslag- en bloeddrukverlagend, zorgt voor ontspanning en een beter immuunsysteem. Veelvuldig contact met dieren kan ervoor zorgen dat het kind minder risico loopt op het ontwikkelen van allergieën voor dieren. De resultaten op dit gebied zijn echter wisselend en hangen ook af van erfelijke aanleg, het type dier en de leeftijd van het kind.

Infectieziekten

Het hebben van een (landbouw-)huisdier is leuk en meestal goed voor de gezondheid Helaas kunnen dieren ziekteverwekkers bij zich dragen waardoor mensen ziek kunnen worden. Deze noemen we zoönosen. Kinderen hebben de grootste kans om een zoönose op te lopen: ze zijn vatbaarder en hebben vaak intensief contact met dieren. Ze kunnen besmet raken door lichamelijk contact met dieren, maar ook door de omgeving, zoals hekwerk en grond, en door voedsel zoals rauwe melk. Gelukkig zijn zoönosen vaak goed te voorkomen door het nemen van eenvoudige (hygiëne)maatregelen, zoals handen wassen. De houder van de kinderopvang is hiervan op de hoogte.

Sommige zoönosen zoals *Q-koorts* zijn via de lucht overdraagbaar. Kinderen kun ook ziek worden van bacteriën die een *maagdarminfectie* veroorzaken. Een onschuldiger infectie is r*ingworm*, een schimmelinfectie van de huid die voorkomt bij dieren en mensen. Het is erg besmettelijk, kinderen kunnen besmet worden door contact met dieren, maar ook door schimmelsporen op kleding, hekken of in de omgeving. De *tetanusbacterie* komt voor in de bodem en bij dieren en mensen. Kinderen kunnen via wondjes besmet raken na contact met aarde en mest, maar ook door een beet van een dier. Het is daarom belangrijk dat uw kind gevaccineerd is tegen tetanus. Kinderen krijgen volgens het Rijksvaccinatie-programma (RVP) de DKTP-prik op de leeftijd van 2-3-4-11 maanden en 4 jaar. Is uw kind nog niet gevaccineerd? Neem dan contact op met de GGD.

Veiligheid

Landbouwbedrijven maken gebruik van landbouwvoertuigen, chemicaliën en medicijnen. In de risico-inventarisatie heeft de houder vastgelegd hoe risico's tot een minimum worden beperkt. Bijvoorbeeld dat medicijnen en chemicaliën achter slot en grendel staan en dat kinderen niet in de buurt van landbouwvoertuigen of vrachtwagens kunnen komen. Wij adviseren om uw kinderen niet mee te laten rijden op landbouwvoertuigen. Als dit wel gebeurt: meerijden mag alleen als het voertuig een aparte stoel of veiligheidsgordel heeft.

Milieu

Fijnstof is een verzamelnaam voor deeltjes in de lucht, bijvoorbeeld afkomstig van veehouderijbedrijven, industrie en verkeer. Pluimvee- en varkensbedrijven, waar fijnstof het meest voorkomt, gebruiken vaak luchtwassers om zoveel mogelijk deeltjes uit de lucht te halen. Kinderen zijn extra gevoelig voor blootstelling aan fijnstof. Vooral bij astmatische kinderen kan het klachten veroorzaken, zoals vermindering van de longfunctie, toename van luchtwegklachten (piepen, hoesten en kortademigheid) en verergering van astma.

Op agrarische bedrijven zijn diverse geurbronnen, onder andere van dieren en (het uitrijden van) hun mest en urine. Verspreiding van geur hangt samen met de maatregelen die het bedrijf neemt, zoals het afdekken van de mestopslag en het gebruik van luchtwassers. Geur kán hinderlijk zijn, dit is voor iedereen verschillend. Mensen met astma, allergieën en overgevoeligheid voor (chemische) geuren ervaren eerder hinder en bijbehorende gezondheidsklachten dan anderen. Heeft uw kind gevoelige luchtwegen, dan verergert dit mogelijk door fijnstof en geur. Hou daarom zeker de eerste tijd op de opvang uw kind goed in de gaten.

Volwassenen die wonen in de buurt van pluimvee- of geitenbedrijven hebben een verhoogde kans op longontsteking. Of dit ook geldt voor kinderen die maar een deel van de week bij een bedrijf aanwezig zijn is onbekend.

Aandachtspunten

Zorg voordat u concrete afspraken maakt met de agrarische kinderopvang, dat u de volgende aandachtspunten bespreekt met de houder. Als dit alles goed is geregeld, heeft uw kind een fantastische, leerzame tijd op de boerderij!

Preventie	- Is de houder in het bezit van een risico-inventarisatie? - Zorg, als de opvang hier niet voor zorgt, voor kleding (zoals een overall) en goed te reinigen schoenen/laarzen die uw kind in de stallen kan dragen. - Zorg dat uw kind gevaccineerd is. Is dit niet het geval, laat dit de houder weten.
Hygiëne	- Zijn er wastafels voor de kinderen waar ze hun handen kunnen wassen als ze bij de dieren zijn geweest? - Gebeurt het eten in een aparte ruimte, afgezonderd van de dieren? - Zijn er altijd begeleiders aanwezig als de kinderen bij de dieren komen? - Is er een hygiëneprotocol op het bedrijf aanwezig dat u kunt inzien?
Veiligheid	- Is er een afgesloten kast voor de opslag van medicijnen en chemicaliën die buiten het bereik van de kinderen is? - Is er een afscheiding tussen waar de kinderen komen en waar landbouwvoertuigen en vrachtwagens rijden?
Keurmerken en kwaliteitssystemen	- Is de houder in het bezit van een keurmerk (zoals het GD zoönosekeurmerk) dat aantoont dat de houder maatregelen heeft genomen op het gebied van veiligheid en hygiëne?
Milieu	- Hou de gezondheid van uw kind in de gaten als het gevoelige luchtwegen heeft.

Meer informatie?

Op de website van GGD Gelderland-Midden vindt u volop informatie over (het voorkomen van) infectieziekten, veiligheid en milieu: www.vggm.nl
Op www.landelijkregisterkinderopvang.nl kunt u inspectierapporten van kinderopvanglocaties inzien.

GGD Gelderland-Midden
is onderdeel van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

GGD Gelderland-Midden
Postbus 5364
6802 EJ ARNHEM
T 0800 8446 000
E ggd@vggm.nl
I www.vggm.nl

Gelderland-Midden